

Zadeva C-802/23**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

28. december 2023

Predložitveno sodišče:

Audiencia Nacional (Španija)

Datum predložitvene odločbe:

4. december 2023

Kazenski postopek zoper:

MSIG

Predmet postopka v glavni stvari

Vodja španske teroristične organizacije – Nezakonite dejavnosti v Franciji – Načrtovanje terorističnih akcij in zagotavljanje sredstev za njihovo izvedbo v Španiji – Dejanska storitev terorističnih napadov v Španiji s strani drugih članov organizacije – Prijetje vodje v Franciji – Pregon in odvzem prostosti v Franciji zaradi teh dejavnosti – Predaja Španiji – Pregon v Španiji zaradi teh napadov – Oprostilna sodba z ugotovitvijo položaja *bis in idem* za te dejavnosti in nekatere od teh napadov – Razveljavitev sodbe s strani Tribunal Supremo (vrhovno sodišče, Španija)

Predmet in pravna podlaga predložitve

Predlog za sprejetje predhodne odločbe o razlagi – Člen 267 PDEU – Načelo *ne bis in idem* v mednarodnem okviru – Pojem „ista dejanja“ in povezana dejanja – Izrek enotne kazni na podlagi kazenskih sodb več držav članic – Združljivost nacionalne zakonodaje z Listino o temeljnih pravicah in KISS – Sorazmernost kazni

Vprašanja za predhodno odločanje

Sodišču Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) se na podlagi člena 19(3)(b) Pogodbe o Evropski uniji (v nadaljevanju: PEU), člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljevanju: PDEU) in člena 4a Ley Orgánica del Poder Judicial (španski sistemski zakon o sodiščih, v nadaljevanju: LOPJ) predloži VPRAŠANJE ZA PREDHODNO ODLOČANJE, ker to sodišče (SECCIÓN SEGUNDA DE LA SALA DE LO PENAL DE LA AUDIENCIA NACIONAL (nacionalno visoko sodišče, drugi senat kazenskega oddelka, Španija)), meni, da mora Sodišče pojasniti področje uporabe člena 50 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) in člena 54 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma (v nadaljevanju: KISS) glede tega, ali obstaja v zvezi z osebo MSIG položaj „*bis in idem*“, kar zadeva dejanja oziroma kazniva dejanja, ki so predmet sodnega postopka v Španiji, in tista, ki so bila predmet sodnega postopka v Franciji; če ta položaj ne obstaja, pa bi moralo pojasniti tudi področje uporabe člena 49(3) Listine v povezavi z ustaljenimi načeli Unije, ki so med drugim določena v Okvirnem sklepu Sveta 2008/675/PNZ z dne 24. julija 2008 glede vzajemnega priznavanja sodnih odločb in njihovih učinkov v postopkih, ki potekajo v drugih državah, in z neobstojem možnih korektivnih ukrepov v španski zakonodaji, s katerimi bi odpravili nesorazmernost kazni za kazniva dejanja, kadar obstajajo vzporedne tuje sodbe, pri katerih gre glede na sodbe, ki so jih izrekla španska sodišča, za enakost dejanj ali pravno enakost (povezane sodbe), zlasti ker jih v Španiji ni mogoče upoštevati za noben namen zaradi izrecne izključitve te možnosti v členu 14(2)(b) in (c) ter edini dodatni določbi Ley Orgánica 7/2014 de 12 de noviembre, sobre intercambio de información de antecedentes penales y consideración de resoluciones judiciales penales en la Unión Europea (sistemski zakon 7/2014 z dne 12. novembra 2014 o izmenjavi informacij iz kazenskih evidenc in upoštevanju kazenskih sodb v Evropski uniji), s katerim je bil prenesen navedeni Okvirni sklep Sveta 2008/675/PNZ z dne 24. julija 2008; tudi o združljivosti teh nacionalnih zakonskih določb s pravom Unije mora odločiti Sodišče. Navedena zakonodaja bi povsem onemogočila upoštevanje katere koli pravnomočne obsodbe, ki so jo predhodno izrekla sodišča druge države članice, vključno z obsodbo za ista dejanja, zato v zadnjem navedenem primeru tudi ne bi bilo mogoče uporabiti določb člena 50 Listine in člena 54 KISS.

V skladu s tem se predložijo naslednja vprašanja za predhodno odločanje:

1. Ali v obravnavani zadevi in glede na opisane dejanske okoliščine in pravne razloge, ki se upoštevajo v kazenskem postopku, ki zoper osebo MSIG poteka v Španiji, ter ob upoštevanju več obsodb, ki so bile v zvezi z njo predhodno izrečene v Franciji, obstaja položaj „*bis in idem*“ iz člena 50 Listine in člena 54 KISS, kar zadeva obtožbo, vloženo zoper njo v Španiji, ker gre za „ista dejanja“ glede na obseg, ki je temu pojmu priznan z evropsko sodno prakso?
2. Ali je dejstvo, da v španskem pravu ni normativne določbe, ki bi omogočala priznanje učinkov pravnomočnih obsodb, ki so jih predhodno izrekla sodišča drugih držav članic, za morebitno presojo, ali v obravnavani zadevi obstaja

položaj *bis in idem* zaradi istovetnosti dejanj, združljivo s členom 50 Listine in členom 54 KISS ter členu 1(3), 3, točka 2, ter 4(3) in (5) Okvirnega sklepa 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami?

3. Ali je v obravnavani zadevi ali na splošno neobstoj zakonskih določb, prakse ali, nazadnje, pravnega mehanizma ali postopka v španskem pravu, ki bi omogočali priznanje učinkov pravnomočnih obsodb, ki so jih predhodno izrekla sodišča držav članic, za določitev kazni, izrek enotne kazni in prilagoditev ali omejitev najdaljšega obdobja izvrševanja kazni, bodisi v fazi glavne obravnave in izreka sodbe bodisi pozneje v fazi izvrševanja sodbe, da bi se, podredno, v primeru, da položaj *bis in idem* zaradi istovetnosti dejanj ne bi bil ugotovljen, zagotovila sorazmernost kazenske sankcije, na primer kadar v postopku, ki je predmet preizkusa, obstaja predhodna obsodba, ki so jo izrekla sodišča druge države članice in s katero je bila naložena stroga kazen, ki je že izvršena, zaradi dejanj, vzporednih (sočasnih) dejanj, dejanj, ki so tesno povezana ali pridružena ali v razmerju povezanosti na ravni kaznivega dejanja ali v podobnem razmerju) s tistimi, o katerih poteka sojenje v Španiji, v nasprotju s členoma 45 in 49(3) Listine ali uvodnimi izjavami 7, 8, 9, 13 in 14 ter členom 3(1), (2), (4) in (5) Okvirnega sklepa Sveta 2008/675/PNZ z dne 24. julija 2008 o upoštevanju obsodb med državami članicami Evropske unije v novem kazenskem postopku ter z uvodno izjavo 12 in členom 1(3) Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami?

4. Ali je ob upoštevanju okoliščin obravnavane zadeve in na splošno popolna izključitev učinkov predhodnih pravnomočnih sodb, izrečenih v drugih državah članicah Unije, ki je izrecno določena v členu 14(2)(b) glede obsodb, izrečenih v Španiji, in členu 14(2)(c) glede sklepov o izvršitvi sodbe ter v edini dodatni določbi (v obeh primerih glede sodb, izrečenih pred 15. avgustom 2010) sistemskega zakona 7/2014 z dne 12. novembra 2014 o izmenjavi informacij iz kazenskih evidenc in upoštevanju kazenskih sodb v Evropski uniji, s katerim je bila prenesena evropska zakonodaja, združljiva s:

(1) členom 50 Listine in členom 54 KISS, ki se nanašata na položaj *bis in idem* v mednarodnem okviru;

(2) uvodnimi izjavami 7, 8, 9, 13 in 14 ter členom 3(1), (2), (4) in (5) Okvirnega sklepa Sveta 2008/675/PNZ z dne 24. julija 2008 o upoštevanju obsodb med državami članicami Evropske unije v novem kazenskem postopku, členoma 45 in 49(3) Listine ter načelom vzajemnega priznavanja sodnih odločb na ravni Unije?

Navedene mednarodne določbe in sodna praksa

Sodba Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 9. julija 2013, Vinter in drugi proti Združenemu kraljestvu (CE:ECHR:2013:0709JUD006606909);

sodba Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 20. maja 2014, Magyar proti Madžarski (CE:ECHR:2014:0520JUD007359310);

sodba Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 28. oktobra 2021, Bancsók in Magyar proti Madžarski (CE:ECHR:2021:1028JUD005237415);

Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisana v Rimu 4. novembra 1950

Navedena sodna praksa in določbe prava Unije

Sodba Sodišča z dne 9. marca 2006, Van Esbroeck (C-436/04, ECLI:EU:C:2006:165);

sodba Sodišča z dne 28. septembra 2006, Van Straaten (C-150/05, ECLI:EU:C:2006:614);

sodba Sodišča z dne 18. julija 2007, Kretzinger (C-288/05, ECLI:EU:C:2007:441);

PEU, zlasti člen 19(3)(b);

PDEU, zlasti člen 267;

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti členi 45, 49(3) in 50;

Konvencija o izvajanju Schengenskega sporazuma, zlasti člen 54;

Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijete in postopkih predaje med državami članicami (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 5, str. 34), zlasti uvodna izjava 12 ter členi 1(3), 3, točka 2, ter 4(3) in (5);

Okvirni sklep Sveta 2008/675/PNZ z dne 24. julija 2008 o upoštevanju obsodb med državami članicami Evropske unije v novem kazenskem postopku (UL 2008, L 220, str. 32), zlasti uvodne izjave 7, 8, 9, 13 in 14 ter člen 3(1), (2), (4) in (5)

Navedena španska sodna praksa in navedene določbe španskega prava

Sodba št. 18/2016 Tribunal Supremo (vrhovno sodišče, Španija) (oddelek II) z dne 26. januarja 2016;

sodba št. 238/2023 Tribunal Supremo (vrhovno sodišče) (oddelek II) z dne 30. marca 2023;

sodba Audiencia Nacional (Sala de lo Penal) (nacionalno visoko sodišče (kazenski oddelek), Španija) št. 53/1998 z dne 28. decembra 1998;

sodba Audiencia Nacional (Sala de lo Penal) (nacionalno visoko sodišče (kazenski oddelek), Španija) št. 32/2014 z dne 11. decembra 2014;

sodba Audiencia Nacional (Sala de lo Penal) (nacionalno visoko sodišče (kazenski oddelek), Španija) št. 1/2021 z dne 21. januarja 2021

Real Decreto de 14 de septiembre de 1882 por el que se aprueba la Ley de Enjuiciamiento Criminal (kraljeva uredba z dne 14. septembra 1882 o potrditvi zakona o kazenskem postopku), zlasti člena 17 in 988;

Ley Orgánica 6/1985, de 1 de julio (LOPJ) (sistemski zakon z dne 1. julija 1985 o sodiščih (LOPJ)) (BOE št. 157 z dne 2. julija 1985, str. 20632);

Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal (sistemski zakon 10/1995 z dne 23. novembra 1995 o kazenskem zakoniku) (BOE št. 281 z dne 24. novembra 1995, str. 33987), zlasti členi 28, 73, 74, 76, 77, 78, 571 in 572;

Ley Orgánica 7/2003, de 30 de junio, de medidas de reforma para el cumplimiento íntegro y efectivo de las penas (sistemski zakon 7/2003 z dne 30. junija 2003 o reformnih ukrepih za popolno in učinkovito izvrševanje kazni (BOE št. 156 z dne 1. julija 2003, str. 25274);

Ley Orgánica 7/2014, de 12 de noviembre, sobre intercambio de información de antecedentes penales y consideración de resoluciones judiciales penales en la Unión Europea (sistemski zakon 7/2014 z dne 12. novembra 2014 o izmenjavi informacij iz kazenskih evidenc in upoštevanju kazenskih sodb v Evropski uniji (BOE št. 275 z dne 13. novembra 2014, str. 93204), zlasti člen 14(2)(b) in (c) ter edina dodatna določba

Navedene določbe francoskega prava

Code pénal (francoski kazenski zakonik), zlasti člen 421-1

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Osebi MSIG se na splošno pripisuje, da je bila med prebivanjem v Franciji vodja teroristične organizacije ETA od nedoločenega datuma do njenega prijettja v Franciji oktobra 2004. Zadolžena je bila za posredovanje navodil, ki jih je v Franciji določilo vodstvo teroristične organizacije, in za določanje smernic za dejanja terorističnih celic, ki so delovale v Španiji, pri čemer jim je iz Francije pošiljala tako informacije kot materialna sredstva za njihove teroristične akcije, običajno prek tretjih oseb. Na splošno so bili člani celic tisti, ki so v skladu s splošnimi navodili konkretno odločali, katero teroristično dejanje bodo izvedli, ga načrtovali in o rezultatu poročali vodstvu teroristične organizacije.
- 2 Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe se natančneje nanaša na redni postopek, ki poteka zoper MSIG pred Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional

- (nacionalno visoko sodišče, kazenski oddelek, Španija, v nadaljevanju: predložitveno sodišče) zaradi kaznivih dejanj poskusa terorističnega umora, poškodovanja in uničenja, storjenih v Španiji: oseba MSIG je obtožena sodelovanja pri nekaterih terorističnih dejanjih, ki sta jih neposredno izvedla druga člana organizacije ETA.
- 3 Ta terorista sta bila v tistem času še „nekaznovana“ in sta bila člana celice „Katu“. Ob pomoči drugih neznanih oseb in v skladu s splošnimi navodili, ki sta jih prejela, sta se odločila, da bosta napadla policijsko postajo v mestu Oviedo. V ta namen sta z orožjem, ki sta ga prejela od organizacije ETA, sestavila doma izdelano avtomatsko napravo za izstreljevanje protioklepni granat in mino presenečenja, ki sta jo namestila 21. julija 1997. Sprožile so se le tri granate, ki so naključno eksplodirale na različnih lokacijah v bližini predvidenega cilja in povzročile le materialno škodo in poškodbo osebe, ki je bila v bližini. Mino presenečenja je policija našla in deaktivirala.
  - 4 Ta terorista sta bila za ta dejanja že obsojena v prejšnjih postopkih pred predložitvenim sodiščem v letih 1998 in 2014.
  - 5 Državni tožilec meni, da je oseba MSIG dejanska storilka kaznivih dejanj, storjenih v Oviedu, kot oseba, ki je bila takrat odgovorna za celice teroristične organizacije ETA, sestavljene iz nekaznovanih oseb, in ker je iz Francije za konkretno celico navedenih dveh teroristov dobavila različno orožje, tudi granate.
  - 6 Skupna kazen, ki jo je državni tožilec zahteval za ta dejanja, znaša 71 let zapor, njeno prestajanje pa bi moralo biti po zakonu omejeno na največ 30 let zapor.
  - 7 Neodvisno od tega kazenskega postopka pred predložitvenim sodiščem je bila v Franciji proti osebi MSIG že sprožena vrsta drugih kazenskih postopkov.
  - 8 Francoska policija je osebo MSIG po več letih skrivanja v Franciji aretirala leta 2004. V Franciji je bila obsojena in ji je bila odvzeta prostost, nato pa je bila leta 2019 na podlagi več evropskih nalogov za prijetje predana Španiji.
  - 9 Skupno je oseba MSIG v Franciji prestala enotno 20-letno zaporno kazen, izrečeno v več sodnih postopkih, v katerih so bile izdane obsodilne sodbe, iz katerih predložitveno sodišče celo dobesedno povzema nekatere odlomke:
  - 10 Obsodba v nenavzočnosti na 5 let zapor s sodbo Tribunal correctionnel de Paris (kazensko sodišče v Parizu, Francija) z dne 21. februarja 2000 zaradi „participation à une association de malfaiteurs en vue de la préparation d’un acte de terrorisme“ (sodelovanja v hudodelski združbi za pripravo terorističnega dejanja) leta 1996 in na francoskem ozemlju v smislu člena 421-1 francoskega kazenskega zakonika.
  - 11 V skladu s francosko sodbo se oseba MSIG pod enim od svojih terorističnih vzdevkov („Amboto“) pojavlja v nekaterih dokumentih, prestreženih pri drugi osebi, ki se je sestala z osebo MSIG in ji v šifriranem sporočilu naročila izdelavo

eksploziva. V enem od dokumentov, prestreženih pri drugi osebi, je navedena registrska tablica vozila, ki je bila izrecno namenjena osebi MSIG.

- 12 V tej francoski sodbi je bila ETA opisana tudi kot hierarhična organizacija, ki je s ciljem neodvisnosti španske Baskije in francoske Baskije pripravljala in vršila umore ter škodo na stavbah in avtomobilih z uporabo eksploziva. Navedeno je bilo, da so bila ta dejanja del splošne strategije in da so se financirala z izsiljevanjem. Organizacija je svojim članom zagotavljala orožje, usposabljanje za njegovo uporabo, ponarejene dokumente in tajno nastanitev ter jim omogočala potovanja.
- 13 Obsodba v nenavzočnosti na pet let zaporne kazni s sodbo Tribunal correctionnel de Paris (kazensko sodišče v Parizu) z dne 23. februarja 2000, prav tako zaradi „participation à une association de malfaiteurs en vue de la préparation d'un acte de terrorisme“ (sodelovanja v hudodelski združbi za pripravo terorističnega dejanja) v letih 1996 in 1997 na francoskem ozemlju, ter prav tako na podlagi člena 421-1 francoskega kazenskega zakonika.
- 14 V skladu s to francosko sodbo se oseba MSIG pod enim od svojih terorističnih vzdevkov („Tomasa“) pojavlja v nekaterih dokumentih, ki so bili v Franciji prestreženi pri drugi osebi v zvezi z denarnim zneskom; oseba MSIG je navedena kot prejemnica eksploziva in gradiva za usposabljanje za ravnanje z njim. Dokument, ki so ga v Franciji prestregli pri drugi osebi, je podpisala oseba MSIG, ta druga oseba pa naj bi dokument odnesla v Španijo. Tudi druge dokumente, ki so bili prestreženi v Franciji pri drugih članih organizacije ETA, je podpisala „Tomasa“.
- 15 V tej francoski sodbi je bilo navedeno tudi, da je po podatkih, ki so jih francoski organi prejeli od španskih organov, oseba MSIG pripadala terorističnima celicama „Araba“ in „Madrid“.
- 16 Obsodba v nenavzočnosti na pet let zaporne kazni in dokončno prepoved vstopa v Francijo s sodbo Tribunal correctionnel de Paris (kazensko sodišče v Parizu) z dne 13. februarja 2003, prav tako zaradi „participation à une association de malfaiteurs en vue de la préparation d'un acte de terrorisme“ (sodelovanja v hudodelski združbi za pripravo terorističnega dejanja) v letu 1997 na francoskem ozemlju ter prav tako na podlagi člena 421-1 francoskega kazenskega zakonika.
- 17 V tej francoski sodbi je bilo ponovno ugotovljeno, da je oseba MSIG pripadala celicama „Araba“ in „Madrid“. Navedeno je bilo, da se domneva, da je od leta 1993 odgovorna za celice organizacije ETA, sestavljene iz nekaznovanih oseb, ter da jo iščejo v Franciji na podlagi dveh nalogov za prijetje, ki ju je izdal francoski preiskovalni sodnik, in treh mednarodnih nalogov za prijetje, ki so jih izdala sodišča v Madridu.
- 18 Dodano je bilo, da je oseba MSIG na seznamu članov organizacije ETA, ki je bil leta 1987 prestrežen v Franciji. Poleg tega naj bi drug terorist leta 1996 priznal, da je oseba MSIG pod vzdevkoma „Marisol“ in „Amboto“ organizirala usposabljanje

- v Bordeauxu (Francija). Njen vzdevek „Amboto“ se pojavi v dokumentu, ki je bil v Franciji prestrežen pri drugi osebi. Leta 1998 je bil v Franciji prestrežen še en tipkan dokument, ki ga je podpisala „Amboto“. Leta 1999 so bili prstni odtisi osebe MSIG identificirani na dveh registrskih tablicah vozil, prestreženih v Franciji pri drugi osebi. Drug terorist, ki ga je Mehika leta 2000 izročila Španiji, je priznal, da se je oseba MSIG leta 1997 udeležila sestanka organizacije v Franciji.
- 19 V tej francoski sodbi se je torej štelo za dokazano, da je MSIG sodelovala v skupini, namenjeni pripravi terorističnih dejanj. Sklicevala se je tudi na prejšnje obsodbe, ki so bile v Franciji izrečene proti osebi MSIG zaradi istovrstnih dejanj.
  - 20 Navedene tri obsodilne sodbe v nenavzočnosti so postale pravnomočne leta 2013.
  - 21 Obsodba na 20-letno zaporno kazen z odločbo Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu, Francija) z dne 17. decembra 2010, ki je bila v pritožbenem postopku potrjena s sodbo kazenskega sodišča v Parizu z dne 22. novembra 2012.
  - 22 Ta odločba se je nanašala na dejanja, ki niso zastarala in ki niso bila zajeta v prejšnjih sodbah ter so se zgodila na francoskem ozemlju do marca 2004. Vključujejo sodelovanje v političnem aparatu organizacije ETA za pripravo terorističnih dejanj iz člena 421-1 francoskega kazenskega zakonika, vključno s posedovanjem orožja, streliva in ponarejenih dokumentov, prikrivanjem in izsiljevanjem.
  - 23 Izrek enotne kazni, s katerim so bile prejšnje francoske obsodbe združene v eno samo obsodbo na 20 let zapor, z odločbo Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) z dne 13. februarja 2014. Oseba MSIG je to kazen prestala v Franciji, preden je bila predana Španiji.
  - 24 Predložitveno sodišče se v nadaljevanju na splošno sklicuje na preiskave, opravljene v zvezi s kaznivimi dejanji, ki jih je oseba MSIG storila v Franciji.
  - 25 Navaja, da so francoska policija, tožilstvo in sodišča že pred njeno aretacijo v Franciji izvedli obsežno preiskavo v zvezi z osebo MSIG in da so se natančno seznanili z njenimi kriminalnimi dejavnostmi, povezanimi s terorizmom organizacije ETA v Španiji in v Franciji. Zlasti so zbrali veliko informacij iz fizičnih dokumentov in digitalnih nosilcev podatkov, ki so jih našli med preiskavo stanovanja, ki si ga je oseba MSIG v času aretacije delila z drugim vodjo organizacije ETA z vzdevkom „Sergio“.
  - 26 Podobno so se francoski preiskovalci s preiskavama, ki sta ju izvedla Brigade de Recherches de Bayonne (preiskovalna enota v Bayonnu, Francija) in 14e section du parquet de Paris (državno tožilstvo v Parizu, 14. oddelek), obširno seznanili z vlogo MSIG, ki ji pripisujejo vzdevka „Amboto“ in „Tomasa“, v teroristični organizaciji ETA, potem ko so leta 1998 na bencinskem servisu v bližini Bidarta (Francija) po naključju odkrili na računalniku napisano pismo, podpisano z vzdevkom „Amboto“ in naslovljeno na celico „Katu“ (ki je dejansko izvedla

napad v Oviedu, ki je predmet kazenskega postopka pred predložitvenim sodiščem).

- 27 Iz najdenega pisma je razvidno, da je oseba z vzdevkom „Tomasa“ organizirala komunikacijo s to celico (ki je takrat delovala v Španiji), določala način organiziranja srečanj s člani te celice, odločala o dobavah materiala za to celico, dajala ustrezna tehnična navodila za uporabo tega materiala in kot vodja organizacije ETA sodelovala pri vodenju terorističnih dejanj ter določala njihove potencialne cilje.
- 28 Predložitveno sodišče poudarja, da so bile vse informacije, ki so jih zbrali francoski preiskovalci, nedvomno obravnavane v kazenskih postopkih, ki so bili zoper osebo MSIG uvedeni v Franciji, in da se obsežne informacije, s katerimi so razpolagala francoska sodišča, o dejavnostih, ki jih je oseba MSIG izvajala v Franciji, odražajo v sodbah, ki so bile v Franciji izrečene zoper njo, tako v nenavzočnosti kot po njeni aretaciji. Predložitveno sodišče zato sklepa, da so francoska sodišča v različnih postopkih izdala sodne odločbe o vseh kaznivih dejanjih, ki jih je oseba MSIG storila v Franciji v zvezi s terorističnimi celicami organizacije ETA, ki so delovale v Španiji, vključno s celico „Katu“.
- 29 Večina informacij, ki jih je pridobila in pripravila francoska policija, je bila posredovana tudi španski policiji, da bi lahko z njimi dopolnila svoje preiskave.
- 30 Kar zadeva sojenja v Španiji, je bilo proti MSIG po tem, ko jo je Francija leta 2019 izročila po izvršeni enotni kazni, izrečeni v Franciji, uvedenih več kazenskih postopkov, od katerih so se nekateri nanašali na dejanja, ki jih je v celoti storila v Španiji kot članica organizacije ETA, preden se je preselila v Francijo, drugi pa na njeno sodelovanje v Franciji kot vodje organizacije ETA pri terorističnih dejanjih, izvedenih v Španiji. Eden od zadnjenaavedenih postopkov je predmet tega predloga za sprejetje predhodne odločbe.
- 31 Poudariti je treba, da so bile kazni, ki so bile osebi MSIG naložene v Španiji z osmimi pravnomočnimi sodbami, s sklepom predložitvenega sodišča iz leta 2023 združene. Ob združitvi kazni je bila v skladu s kazenskim zakonikom in zakonikom o kazenskem postopku določena skupna omejitev 30 let glede izvršitve kazni, ker se šteje, da gre za povezana kazniva dejanja.
- 32 Nasprotno pa za francoske in španske obsodbe kljub temu, da med njimi obstaja pravna povezava, ni bilo mogoče določiti enotne kazni. Oseba MSIG bo morala zato po izvršeni enotni kazni, izrečeni v Franciji (20 let), prestati še enotno kazen, izrečeno v Španiji (najmanj 30 let), kar pomeni skupno najmanj 50 let zaporne kazni.
- 33 Po drugi strani velja za kazni, ki so bile izrečene v Španiji za teroristična kazniva dejanja, poseben režim prestajanja kazni, ki omejuje možnost pridobitve začasnega izhoda iz zapora, napredovanja v ugodnejše pogoje prestajanja kazni in pogojnega odpusta, kar v primerjavi z običajnim režimom prestajanja kazni zapora pomeni dodaten izredno oteževalen element.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 34 Francoska sodišča so v zgoraj navedenih francoskih sodbah preiskala in presodila vsa kazniva dejanja osebe MSIG v Franciji kot vodilne članice organizacije ETA.
- 35 Te dejavnosti so obsegale vodenje celic organizacije ETA, sestavljenih iz nekaznovanih oseb, ki so delovale v Španiji, v tem primeru celice „Katu“ (načrtovanje delovanja organizacije ETA in zagotavljanje sredstev za izvedbo napadov), ter sodelovanje v različnih časovnih obdobjih pri pripravi terorističnih napadov, ki so bili izvedeni v Španiji v istem časovnem okviru, kot je upoštevan v francoskih sodbah. Člani celic so se lahko samostojno odločali o ciljih, pri čemer so uporabljali prejeti material, in o rezultatih izvedenega napada naknadno poročali vodstvu organizacije ETA.
- 36 Na podlagi teh sodb so bile izrečene obsodbe v skupnem trajanju 35 let zapora, ki so bile leta 2014 preoblikovane v enotno kazen 20 let zapora, pri čemer se je za vse štiri sodbe štelo, da sankcionirajo ista kazniva dejanja.
- 37 Francoska sodišča so imela za izrek svojih sodb na voljo vse gradivo organizacije ETA, prestreženo v Franciji, kar jim je pomagalo natančno ugotoviti vlogo osebe MSIG v tej teroristični organizaciji. To preiskovalno gradivo je bilo pozneje predano španski policiji, da bi dopolnila preiskave v zvezi z dejanji, ki še niso bila pojasnjena in pri katerih bi lahko sodelovalo več članov organizacije ETA.
- 38 Predpostavlja se, da so tako dejavnosti obtoženke, o katerih je bilo razsojeno v francoskih sodbah, kot dejavnosti, ki se obravnavajo v tem španskem postopku, v celoti potekale v Franciji, ne da bi oseba MSIG kdaj odpotovala v Španijo.
- 39 Čeprav francoske sodbe, pri katerih se uporablja poseben način pisanja, ne vsebujejo navedbe konkretnih dokazanih dejanj kot španske sodbe, temveč se sklicujejo na dejavnosti, se z njimi presojujejo vsa dejanja, ki jih je MSIG kot vodja organizacije ETA storila v Franciji, ko je izvajala dejavnosti – ki so obsegale več materialnih dejanj – za pripravo več terorističnih dejanj iz člena 421-1 francoskega kazenskega zakonika.
- 40 Po navedbah predložitvenega sodišča je zlasti v sodbi Tribunal de grande instance de Paris (okrožno sodišče v Parizu, Francija) z dne 13. februarja 2003 navedeno, da „je obdolženka leta 1997 in z začetkom v času, od katerega zastaralni rok še ni potekel, sodelovala v skupini, oblikovani ali ustanovljeni z namenom priprave terorističnih dejanj, to je v vojaškem krilu organizacije ETA“, kar se nanaša na njeno ravnanje v obdobju, ko je bil izveden napad v Oviedu.
- 41 Predložitveno sodišče je leta 2021 že izdalo sodbo o napadu v Oviedu, v kateri je ugotovilo, da obstaja v mednarodnem okviru *res iudicata*, ker je menilo, da obstaja položaj *bis in idem* v zvezi z več francoskimi obsodbami, izrečenimi proti osebi MSIG zaradi njenih dejavnosti v Franciji kot vodje organizacije ETA ter sodelovanja osebe MSIG pri pripravi napadov, ki časovno ustrezajo dejanjem iz obravnavane zadeve.

- 42 Vendar je bila ta sodba predložitvenega sodišča leta 2023 razveljavljena s sodbo št. 238/2023 Sala Segunda del Tribunal Supremo (vrhovno sodišče, drugi senat, Španija).
- 43 Tribunal Supremo (vrhovno sodišče) je v bistvu sprejelo trditve državnega tožilca, ki meni, da „(francoska) obsodba niti na splošen ali nedoločen način ne vključuje sodelovanja pri konkretnih terorističnih dejanjih“ in da zato ne gre za položaj *bis in idem*. Tribunal Supremo (vrhovno sodišče) je opozorilo, da „za *res iudicata* ne more veljati nekaj, kar ni bilo predmet sodne obravnave“, menilo, da sodba predložitvenega sodišča ni obrazložena, ter predložitvenemu sodišču naložilo, naj izda novo sodbo.
- 44 Kot navaja predložitveno sodišče samo, trenutno vodi kazenski postopek, da bi izdalo to novo, drugo sodbo.
- 45 Čeprav je večina kazenskega senata predložitvenega sodišča prepričana o obstoju položaja *bis in idem* v mednarodnem okviru, se Tribunal Supremo (vrhovno sodišče) s tem stališčem ne strinja, zaradi česar je predložitveno sodišče izrazilo dvome o avtonomnosti in evropski naravi pojma *bis in idem* in koristnosti vidika, ki ga imenuje evropsko pravo, v tej zadevi, ter jih predložilo Sodišču Evropske unije.
- 46 Predložitveno sodišče meni, da se razprava v zvezi s pojmom „*ne bis in idem*“ na evropski ravni usmerja na istovetnost dejanj v smislu obstoja celote med seboj neločljivo povezanih dejanj ali dejanskih okoliščin, ne glede na pravno kvalifikacijo teh dejanj ali pravno zavarovanega interesa. Sklicuje se na sodbe Sodišča Van Esbroeck (C-436/04), Van Straaten (C-150/05) in Kretzinger (C-288/05).
- 47 Vendar predložitveno sodišče meni, da problematike, ki mu je predložena, ni mogoče enostavno rešiti zaradi težav, povezanih s samim pojmom „dejanje“ za presojo obstoja položaja *bis in idem* v različnih sistemih, in zaradi različnega načina izražanja „dejanj“ v sodnih odločbah različnih držav članic.
- 48 Po navedbah predložitvenega sodišča sta bili na prvem mestu v primerjalnem pravu tradicionalno sprejeti dve možnosti razlage: po eni strani je mogoče šteti, da se „dejanje“ nanaša na historični dogodek, ki se je zgodil in je ločen od njegove pravne kvalifikacije (naravnopravna teorija ali „enakost dejanj“), kar je možnost, ki se uporablja na primer v nemškem pravu. Po drugi strani je mogoče razumeti, da je „dejanje“ izraz pravne vsebine in da se ne nanaša na historično naravno dejanje, temveč na njegovo uvrstitev v eno od obstoječih kaznivih dejanj (normativna teorija, „pravna enakost“ oziroma „enakost kaznivega dejanja“), kar je teorija, ki je uveljavljena v španski sodni praksi (sodba Tribunal Supremo (vrhovno sodišče) št. 18/2016 z dne 26. januarja 2016) ter se zdi, kot je navedeno, še močnejše zastopana v francoski sodni praksi.
- 49 Ta razlika v pojmovanju je pomembna za obravnavano zadevo: poudarjanje „pravne enakosti“ namesto „enakosti dejanj“ ne omogoča, da bi se zlahka

ugotovilo, da analizirane francoske sodbe vsebujejo isto dejanje, kot se preganja v Španiji.

- 50 Na drugem mestu obstaja že omenjena dodatna težava, da v francoski praksi sodbe pogosto ne vsebujejo opisa dejanj, kot ga vsebujejo v španski praksi, saj so v francoski praksi dejanja opisana bolj splošno, s sklicevanjem na opise, zajete s posameznimi kaznivimi dejanji. To ne omogoča enostavne primerjave dejanj, tudi če gre za popolnoma ali delno ista dejanja.
- 51 V obravnavani zadevi je jasno, da se pravne opredelitve istih dejanj ne ujemajo. Francoska sodišča se sklicujejo na dejavnosti osebe MSIG kot vodje teroristične organizacije za pripravo (več) terorističnih dejanj z enim ali več dejanji (čeprav so teroristična dejanja dejansko izvedli drugi). Po drugi strani pa se v obtožbi za isto dejanje v španskem pravosodnem sistemu osebi MSIG pripisuje oblika kriminalne udeležbe, ki je enakovredna neposredni storitvi, čeprav se upošteva, da so to dejanje dejansko izvedli drugi.
- 52 Po mnenju predložitvenega sodišča gre kljub tem razlikam v pravni obravnavi v obeh primerih za ista dejanja. Ker pa gre za morebiten položaj *bis in idem* v mednarodnem okviru, za katerega se uporablja pravo Unije, kar povzroča navedene težave, predložitveno sodišče meni, da mora svoje dvome predložiti Sodišču.
- 53 Predložitveno sodišče postavlja še eno vprašanje, za katero meni, da je prav tako upoštevno: tudi če bi se potrdilo, da obstaja položaj *bis in idem* zaradi istovetnosti dejanj iz francoskih sodb in dejanj, ki se obravnavajo v Španiji, izraža resne dvome o tem, ali lahko ta položaj *bis in idem* glede na špansko ureditev upošteva v svoji sodbi.
- 54 Pojavi se lahko še ena povezana težava. Sodišče Evropske unije bi lahko menilo, da v obravnavani zadevi ni popolne istovetnosti dejanj. Vendar tudi če bi bilo tako, predložitveno sodišče meni, da bi šlo vsaj za tesno povezana dejanja; zato bi moralo biti mogoče upoštevati že izrečene francoske sodbe (pri določanju kazni, ki jo je treba izreči, ali da bi bilo mogoče v španski sodbi upoštevati nekatere pravne položaje, v katerih bi lahko bila dejanja, za katera je že bila izrečena pravnomočna sodba, povezana z obravnavanimi dejanji, ali pri omejitvi enotne kazni, do katere mora priti v fazi izvršitve sodbe). Vendar predložitveno sodišče izraža resne dvome o tem, ali bi lahko v takem primeru upoštevalo načelo sorazmernosti kazni.
- 55 Po navedbah predložitvenega sodišča namreč nič v španskem pravnem redu ne omogoča upoštevanja drugih predhodnih sodb, izrečenih v drugih državah članicah, niti glede istih niti glede povezanih dejanj.
- 56 Poleg tega sistemski zakon 7/2014 (s katerim je med drugim prenesen Okvirni sklep 2008/675/PNZ) določa:

- 57 Člen 14(2): „[...] Pravnomočne obsodbe, ki jih sprejmejo druge države članice, ne vplivajo na naslednje sodbe in ne morejo povzročiti njihovega preklica ali ponovne preučitve: [...]
- 58 (b) obsodbe, izrečene v poznejših postopkih v Španiji v zvezi s kaznivimi dejanji, ki so bila storjena, preden je sodišče druge države članice izreklo obsodbo;
- 59 (c) sklepe, ki so bili izdani ali ki jih je treba izdati na podlagi člena 988, tretji odstavek, Ley de Enjuiciamiento Criminal (zakonik o kazenskem postopku), s katerim so določene omejitve glede izvršitve kazni, vključno s tistimi iz točke (b).“
- 60 Edina dodatna določba: „V nobenem primeru se [...] ne upoštevajo obsodbe, ki jih je sodišče države članice Evropske unije izreklo pred 15. avgustom 2010.“
- 61 Predložitveno sodišče iz tega sklepa, da absolutna narava besedila te določbe:
- 62 (1) izrecno nasprotuje temu, da bi se navedene francoske pravnomočne sodbe (katerih kazen je bila že izvršena) upoštevale v sodbah, ki se nanašajo na ista dejanja in bodo izrečene v Španiji. To onemogoča tudi morebitno presojo obstoja položaja *bis in idem*. Zadnjenavedeno je v zvezi z sodbami, izrečenimi pred 15. avgustom 2010, preprečeno tudi z edino dodatno določbo sistemskega zakona 7/2014;
- 63 (2) seveda v primeru, da se ne šteje, da obstaja položaj *bis in idem*, temveč da obstaja sočasnost dejanj (ker med dejanji obstaja enotnost, tesna povezanost, povezava itd.), nasprotuje tudi temu, da bi se predhodnim francoskim sodbam priznal učinek v fazi glavne obravnave za namen izreka ustrezne sodbe;
- 64 (3) prav tako nasprotuje temu, da bi se predhodnim francoskim sodbam priznali učinki pozneje, v času izvršitve kazni, saj so te francoske sodbe izrecno izključene iz izrekanja enotne kazni in določanja omejitve glede njihove izvršitve.
- 65 V zvezi z vprašanjem izvršitve kazni predložitveno sodišče dalje opozarja, da bi glede na trenutno veljavno špansko pravo dvojni pregon v Franciji in Španiji pomenil, da bi morala oseba MSIG, če bo nazadnje pravnomočno obsojena v Španiji, poleg tega, da je prestala enotno 20-letno kazen v Franciji, prestati tudi 30-letno kazen, ki bi ji bila po določitvi enotne kazni ob upoštevanju drugih kazni, izrečenih v Španiji, najverjetneje naložena v Španiji. To bi pomenilo skupno najmanj 50 let dejanskega prestajanja zaporne kazni, saj enotne kazni, izrečene v Franciji, in enotne kazni, izrečene v Španiji, ni mogoče združiti v eno časovno omejeno kazen. Predložitveno sodišče meni, da takšen položaj pomeni hudo nesorazmernost kazni, ki bi osebo MSIG diskriminirala v primerjavi s tistimi, ki so obsojeni samo v eni državi (na primer dejanska storilca dejanj v Oviedu).
- 66 Poleg tega dolgega trajanja se popolno in učinkovito izvrševanje kazni, naložene v Španiji, zagotavlja s posebno zakonodajo na področju terorizma, to je sistemskim

zakonom 7/2003, ki pogojuje in zastruje možnost pogojnega odpusta in napredovanja v tretjo stopnjo prestajanja zaporne kazni, kar v primerjavi z običajnim režimom prestajanja kazni pomeni dodatne izjemno otežujoče elemente.

- 67 Po drugi strani se za kazen, ki bo osebi MSIG izrečena v Španiji, ne bodo uporabljali mehanizmi ponovne preučitve, ki bi se zanjo uporabljali, če bi bila obsojena na dosmrtni zapor z možnostjo spremembe. To dejansko pomeni, da bi bil položaj prestajanja kazni MSIG še težji od dosmrtnega zapora z možnostjo spremembe.
- 68 Predložitveno sodišče meni, da ta položaj prestajanja zaporne kazni presega vse sprejemljive in civilizirane dopustne ustavne standarde za prestajanje kazni odvzema prostosti ter je v očitnem nasprotju s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice glede kazni odvzema prostosti in s členom 3 Evropske konvencije o človekovih pravicah. Po njegovem mnenju ta položaj prestajanja zaporne kazni celo močno presega standarde za ponovno preučitev dosmrtnega zapora, določene v sodbah Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevah Vinter proti Združenemu kraljestvu, Magyar proti Madžarski ter Bancsók in Magyar proti Madžarski.